ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 27 Ιανουαρίου 2025

Εξειδίκευση μέτρων οικονομικής πολιτικής ΗΒ (καθεστώς non-dom, απλοποίηση διαδικασίας θεώρησης, ενίσχυση επενδύσεων, αύξηση δανεισμού) - Εμπορικές σχέσεις ΗΒ-ΗΠΑ.

Α. Η κυβέρνηση του ΗΒ, υπό την ηγεσία της Υπ. Οικονομικών, Ρέιτσελ Ριβς, και του Υπ. Επιχειρήσεων, Τζόναθαν Ρέινολντς, κατά τη συμμετοχή τους στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός (22/01), παρουσίασαν νέα οικονομικά μέτρα που επικεντρώνονται τόσο στη μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής και φορολογικής πολιτικής για την προσέλκυση εξειδικευμένων επαγγελματιών όσο και στην αύξηση των ξένων επενδύσεων, ιδιαίτερα σε κλάδους υψηλής ανάπτυξης, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (AI) και οι βιοεπιστήμες. Ειδικότερα:

Μετά τις ανησυχίες για έξοδο εκατομμυριούχων από τη χώρα, η Ριβς ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει την υποβολή τροπολογίας σχετικά με το φορολογικό καθεστώς για τους μη κατοίκους (non-dom), με την οποία θα επιτρέπει στους τελευταίους να φέρνουν χρήματα στο ΗΒ χωρίς να πληρώνουν σημαντικούς φόρους,

Σημειώνεται ότι το 200 ετών καθεστώς non-dom της Βρετανίας επιτρέπει σε άτομα που ζουν στο ΗΒ, αλλά έχουν τη φορολογική τους κατοικία αλλού, να μην υποχρεούνται στην καταβολή εισφορών για εισοδήματα και κεφαλαιακά κέρδη που αποκτούν στο εξωτερικό για έως και 15 έτη. Ωστόσο, το καθεστώς αυτό εδώ και καιρό αμφισβητείται, με αποτέλεσμα η β/υπουργός Οικονομικών στον προϋπολογισμό του Οκτωβρίου να ανακοινώσει την κατάργηση του καθεστώτος από τον Απρίλιο του 2025 και τους επί μακρόν διαμένοντες στο ΗΒ να υπόκεινται σε φόρο κληρονομιάς για τα περιουσιακά τους στοιχεία ανά τον κόσμο.

Παράλληλα, η Ριβς προσπάθησε να καθησυχάσει τους πλούσιους επενδυτές στο εξωτερικό ότι οι αλλαγές δεν θα επηρεάσουν τις συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολόγησης που έχει υπογράψει το ΗΒ με τρίτες χώρες.

Η αυστηρή αντιμετώπιση των non-doms από την κυβέρνηση τον Οκτώβριο αποτελούσε μέρος ευρύτερων μέτρων που στόχευαν στη φορολόγηση των ανωτέρων εισοδηματικών στρωμάτων. Οι επικριτές προειδοποιούσαν τότε ότι οι κινήσεις αυτές θα προκαλούσαν μαζική έξοδο των εξαιρετικά πλούσιων ιδιωτών – πολλοί από τους οποίους, όπως είπαν, θα ήταν βασικοί συντελεστές της φιλοεπενδυτικής ατζέντας της κυβέρνησης. Σύμφωνα με επικαιροποιημένα στοιχεία της παγκόσμιας εταιρείας αναλύσεων New World Wealth και των συμβούλων επενδυτικής μετανάστευσης Henley & Partners, εκτιμάται ότι 10.800 εκατομμυριούχοι έφυγαν από το ΗΒ το 2024, σημειώνοντας αύξηση 157% σε σχέση με το 2023.

Επιπλέον, στο Νταβός η Ριβς παρουσίασε σχέδια απλοποίησης της διαδικασίας θεώρησης για εξειδικευμένους εργαζομένους που αποσκοπούν, αφενός, στην προσέλκυση κορυφαίων ταλέντων με στόχο τη διατήρηση της ηγετικής θέσης του ΗΒ στον τομέα της καινοτομίας, αφετέρου στη διευκό-

λυνση των εταιριών για πρόσληψη προσωπικού από όλο τον κόσμο και στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων σε κρίσιμους κλάδους.

Σε κάθε περίπτωση, οι οικονομικές πολιτικές που παρουσιάστηκαν από τη Ριβς στοχεύουν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα του ΗΒ και, ενώ αντιμετωπίζονται με σχετική αισιοδοξία, η επιτυχία τους θα εξαρτηθεί από την εφαρμογή και την ικανότητα της κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τις ευρύτερες οικονομικές προκλήσεις.

Β. Η β/Υπ. Οικονομικών παρουσίασε τη στρατηγική για την ενίσχυση των επενδύσεων, με στόχο την τόνωση της εγχώριας οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως σε περιοχές εκτός Λονδίνου και του ΝΑ ΗΒ. Μεταξύ των βασικών μέτρων που προτάθηκαν περιλαμβάνονται:

α) δημιουργία «Ζωνών Επενδύσεων», οι οποίες θα προσφέρουν σημαντικά φορολογικά κίνητρα, απλοποιημένες διαδικασίες αδειοδότησης και λιγότερη γραφειοκρατία. Έχουν στόχο να προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις σε στρατηγικές περιοχές της χώρας, ενισχύοντας την τοπική επιχειρηματικότητα και δημιουργώντας θέσεις εργασίας.

β) εστίαση σε «πράσινες» βιομηχανίες και βιώσιμη ανάπτυξη. Στόχος είναι η προώθηση επενδύσεων σε τομείς, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι βιώσιμες υποδομές και οι τεχνολογίες καθαρής ενέργειας, που θα επιτρέψουν στο ΗΒ τη μείωση των εκπομπών του και τη συμμόρφωση με τις διεθνείς περιβαλλοντικές υποχρεώσεις, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας σε τομείς τεχνολογίας και υποδομών.

γ) αναμόρφωση του φορολογικού και κανονιστικού πλαισίου για να καταστεί το ΗΒ πιο ελκυστικό για εγχώριες και διεθνείς επενδύσεις. Η απλοποίηση των φορολογικών κινήτρων και η προσφορά ευνοϊκών συνθηκών για τις επιχειρήσεις θα συμβάλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας στη διεθνής επιχειρηματική σκηνή, ιδιαίτερα μετά το Brexit.

δ) σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές, όπως μεταφορικά δίκτυα, ψηφιακή συνδεσιμότητα και ενεργειακές υποδομές. Η ενίσχυση αυτών των υποδομών είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση της περιφερειακής συνδεσιμότητας και την ενίσχυση των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των διαφόρων περιοχών του ΗΒ.

ε) προτεραιότητα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας. Η κυβέρνηση σκοπεύει να επενδύσει στην κατάρτιση του εργατικού δυναμικού, εξασφαλίζοντας ότι οι εργαζόμενοι θα είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν στις ανάγκες των νέων βιομηχανιών και τεχνολογιών, με στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας και τη βελτίωση της παραγωγικότητας.

Με τις ως άνω πρωτοβουλίες, η κυβέρνηση επιδιώκει να επιτύχει μια ισχυρότερη και πιο βιώσιμη οικονομία, η οποία θα προσφέρει ευκαιρίες σε όλες τις περιοχές του ΗΒ, ενώ θα προάγει την καινοτομία, τη βιωσιμότητα και την οικονομική ανάπτυξη.

Γ. Όσον αφορά στην οικονομική κατάσταση της χώρας, σημειώνεται ότι ο δανεισμός τον Δεκέμβριο 2024 ανήλθε σε 17,8 δις λίρες, ήτοι στο υψηλότερο επίπεδο για τον μήνα Δεκέμβριο τα τελευταία τέσσερα έτη. Η αύξηση των κρατικών δαπανών για δημόσιες υπηρεσίες, επιδόματα και τόκους χρέους αντισταθμίστηκε από τις περικοπές στις εισφορές του Εθνικού Ασφαλιστικού Συστήματος που εφάρμοσε η προηγούμενη κυβέρνηση.

Τα στοιχεία αυξάνουν την πίεση στην Υπ. Οικονομικών του ΗΒ, για να πείσει τις αγορές ότι οι δημοσιονομικές πολιτικές της σε σχέση με την αύξηση φόρων και υψηλότερο δανεισμό για επενδύσεις, θα ανταποκριθούν στον στόχο της Κυβέρνησης για τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης. Η κυ-

βέρνηση επιδιώκει την οικονομική ανάπτυξη ως προτεραιότητα για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, ωστόσο οι ανησυχίες για την κατάσταση της οικονομίας ενισχύουν τις φήμες ότι η Ριβς ίσως αναγκαστεί να μειώσει τις δαπάνες για τις δημόσιες υπηρεσίες. Η Υπ. Οικονομικών επανέλαβε την υπόσχεσή της να προχωρήσει σε ταχύτερη και πιο αποφασιστική ανάπτυξη, υποστηρίζοντας επενδύσεις σε υποδομές, όπως οι επεκτάσεις των αεροδρομίων του Χίθροου (Heathrow) και του Γκάτγουικ (Gatwick), παρά τις περιβαλλοντικές ανησυχίες. Αντίστοιχα, οι επιχειρήσεις προετοιμάζονται για αυξήσεις φόρων από τον Απρίλιο, ενώ έρευνα της Τράπεζας Λόιντ δείχνει ότι η επιχειρηματική εμπιστοσύνη έχει μειωθεί περαιτέρω.

Δ. Στο περιθώριο του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός, σε δηλώσεις της σχετικά με τις φήμες για έναν εμπορικό πόλεμο των ΗΠΑ με τρίτες χώρες, η β/Υπ. Οικονομικών σημείωσε ότι η Βρετανία δεν αποτελεί «μέρος του προβλήματος» και πως η χώρα έχει ενισχύσει το εμπόριο με τις ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της προηγούμενης θητείας του Τραμπ.

Σημειώνεται ότι το ΗΒ, όσον αφορά τα αγαθά, κατέγραψε εμπορικό πλεόνασμα 4,5 δις λιρών κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2024, ενώ το αντίστοιχο δεύτερο τρίμηνο του 2023, η χώρα είχε εμπορικό έλλειμμα 2,3 δις λιρών στις συναλλαγές της με τις ΗΠΑ.

Μάλιστα, η Ριβς εξέφρασε την αισιοδοξία της για περαιτέρω ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων της Ουάσινγκτον με το Λονδίνο. Επεσήμανε ότι οι οικονομίες των δύο χωρών είναι «στενά συνδεδεμένες» και ότι ένα εκατομμύριο Βρετανοί εργάζονται σήμερα σε αμερικανικές εταιρείες και, αντιστοίχως, ένα εκατομμύριο Αμερικανοί σε βρετανικές επιχειρήσεις.

Παρά τα εμπορικά πλεονάσματα που καταγράφουν άλλες χώρες όπως η Κίνα, το Μεξικό, ο Καναδάς και η ΕΕ, οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι το ΗΒ είναι πολύ πιθανό να αποφύγει την επιβολή εμπορικών δασμών από τη διοίκηση Τραμπ.

***